Dosarul Nr. 2-818/25; PIGD: 2-25116719-24-2-15082025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

15 octombrie 2025 or. Criuleni

Judecătoria Criuleni - sediul central
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele de şedinţă, judecătorul: Romina Ţurcan
Grefierul: Anton Platon
Cu participarea:
Avocatului – Lefter Aurel, în interesele reclamantei
Părţilor
examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă în temeiul cererii de chemare în judecată înaintată de Ivanov Tamara, reprezentată de avocatul Lefter Aurel, împotriva lui Ivanov Gheorghi, privind încasarea pensiei de întreţinere a copiilor minori,-

Cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data de 05.11.2025.
Hotărârea integrală a fost întocmită la data de 19.12.2025, în termenul prevăzut de art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă.

Asupra materialelor din dosar şi a probelor administrate, instanţa de judecată,-

A C O N S T A T A T :

1. <u>Pretenţiile părţii reclamante:</u>

La 14 august 2025, Ivanov Tamara, reprezentată de avocatul Lefter Aurel, s-a adresat în instanţa de judecată cu acţiune îndreptată împotriva lui Ivanov Gheorghi, având ca obiect încasarea pensiei de întreţinere pentru copii minori.

Potrivit cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat drept circumstanţe de fapt că, la data de 21 martie 2009, a fost înregistrată căsătoria între aceasta şi pârât de către Primăria comunei Paşcani, r. Criuleni, fiind eliberat certificatul de căsătorie, trecut în registrul de stare civilă la nr. 10 din 21.03.2009. Din căsătoria cu pârâtul s-au născut trei copii: la data de *****, fiicele ***** şi *****, iar la *****, fiica *****.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul central, nr. 2-1854/23 din 1 aprilie 2024, a fost admisă acţiunea reclamantei, căsătoria dintre părţi a fost desfăcută, iar domiciliul copiilor minori a fost stabilit împreună cu mama, respectiv cu reclamanta.

În continuare, reclamanta a menţionat că copiii locuiesc permanent cu ea, însă tatăl acestora, Ivanov Gheorghi, nu participă la întreţinerea lor. Totodată, copiii au necesităţi constante de întreţinere, precum alimentaţie, îmbrăcăminte, cheltuieli legate de studii şi activităţi extraşcolare, tratament medical, cheltuieli care sunt suportate unilateral de reclamantă.

Reclamanta a indicat că fiicele *****, ***** şi ***** au o necesitate stringentă de a primi susţinere materială şi din partea tatălui, în special în contextul majorării preţurilor la produsele alimentare şi nealimentare, precum şi al creşterii inflaţiei.

Deşi divorţul dintre reclamantă şi pârât a avut loc la data de 1 aprilie 2024, în această perioadă reclamanta nu a solicitat încasarea pensiei de întreţinere pentru copiii minori comuni, suportând singură toate cheltuielile de întreţinere a acestora. În prezent, reclamanta a menţionat că nu mai reuşeşte să facă faţă acestor cheltuieli.

În plus, reclamanta a indicat că fiicele ***** şi ***** urmează să depună documentele pentru admiterea la Centrul de Excelenţă în Estetică din municipiul Chişinău, ceea ce presupune cheltuieli sporite pentru întreţinere, studii, alimentaţie, îmbrăcăminte, transport şi cazare, cheltuieli pe care reclamanta le consideră exagerat de mari pentru posibilităţile sale materiale.

De asemenea, reclamanta a menţionat că a procurat în rate telefon mobil pentru fiicele minore ***** şi *****, necesar pentru necesităţi cotidiene şi pentru comunicarea cu acestea la distanţă, în scopul supravegherii lor atunci când pleacă şi se întorc de la şcoală.

În drept, acţiunea reclamantei a fost fundamentată pe prevederile art. 48 alin. (2) din Constituţie, art. 76 alin. (1), art. 58, art. 60, art. 98 alin. (2) din Codul familiei, art. 3 alin. (1) al Convenţiei Internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989 de la New York, art. 1 alin. (2), art. 2, art. 3 din Legea cu privire la minimul de existenţă nr. 152 din 05.07.2012.

Adiţional, a ţinut să reitereze în acţiune faptul că Ivanov Gheorghi nu îşi onorează obligaţiile de întreţinere a copiilor minori *****, ***** şi *****, iar întrucât nu este cunoscut locul lui de muncă şi nu cunoaşte despre veniturile sale stabile şi fixe, fapt care face imposibilă determinarea pensiei în cotă-parte, consideră justificată încasarea de la Ivanov Gheorghi, în beneficiul său, a pensiei de întreţinere a copiilor minori ***** şi ***** în sumă bănească fixă, în mărime de 7000,00 lei lunar pentru fiecare copil, şi a pensiei de întreţinere a lui ***** în sumă bănească fixă, în mărime de 6000,00 lei lunar, până la atingerea majoratului.

A menţionat aici faptul că părinţii sunt obligaţi să îşi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă, care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi educare a minorilor.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nicio incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia, din diverse motive, se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Tot aici a menţionat că starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinată pentru întreţinerea unei vieţi decente, pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din

activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei.

În opinia reclamantei, sumele fixe solicitate sunt rezonabile şi necesare pentru asigurarea întreţinerii minime a copiilor minori, a unui trai decent şi a condiţiilor pentru dezvoltarea fizică, psihică şi socială armonioasă a acestora, având în vedere cheltuielile reale şi zilnice de întreţinere.

Făcând referire la Legea nr. 152 din 05.07.2012 privind minimul de existenţă, a menţionat că aceasta stabileşte că minimul de existenţă acoperă costuri fundamentale pentru bunuri şi servicii esenţiale (ex. coşul alimentar, cheltuieli pentru mărfuri industriale şi servicii publice, primele şi contribuţiile obligatorii). Totuşi, pentru întreţinerea unui copil minor, a menţionat că există unele necesităţi suplimentare care nu sunt incluse direct în aceste prevederi, dar sunt esenţiale pentru dezvoltarea sănătoasă şi educaţia copilului.

Printre acestea a indicat că se numără: costurile pentru educaţie, rechizite, manuale, activităţi extra curriculare şi posibile contribuţii la instituţiile de învăţământ; îngrijirea sănătăţii specifice copilului, cum ar fi consultaţii medicale specializate sau proceduri medicale care nu sunt întotdeauna acoperite de sistemul public de sănătate; cheltuieli de recreere şi dezvoltare, participarea la activităţi culturale, sportive sau recreative, necesare dezvoltării copilului dincolo de minimul de supravieţuire; costuri suplimentare pentru locuinţă şi întreţinere, în funcţie de particularităţile copilului, pot apărea nevoi adiţionale pentru asigurarea unui spaţiu adecvat pentru creşterea sa, care urmează a fi amenajat corespunzător.

La fel, a mai indicat că minimul de existenţă nu asigură o dezvoltare fizică, mentală, spirituală, morală şi socială în mod deplin a unui copil minor de vârsta respectivă, iar cuantumul pensiei de întreţinere nu poate fi limitat doar la satisfacerea necesităţilor minime ale copilului, fiindcă, în afară de minimul de existenţă, mai sunt şi cheltuieli legate de studii şi activităţi extraşcolare, procurarea hainelor, cheltuieli strict necesare creşterii şi evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copilului. Tot aici, a susţinut că minimul de existenţă reprezintă volumul minimal de bunuri materiale şi servicii necesare pentru satisfacerea cerinţelor primordiale, asigurarea menţinerii sănătăţii şi susţinerii viabilităţii omului, iar informaţia Biroului Naţional de Statistică, în acest sens, este doar cu titlu de informare şi nu obligatorie.

Fiecare copil are dreptul să crească într-un mediu care să îi asigure dezvoltarea sănătoasă, fizică, psihologică şi emoţională. Iar asigurarea dezvoltării este în atribuţiile părinţilor acestuia.

A adăugat că stabilirea pensiei pentru întreţinerea copiilor minori *****, ***** şi *****, reieşind din minimul de existenţă, vine în contradicţie cu Convenţia cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25.02.1993, potrivit căreia răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine, în primul rând, părinţilor. Aceştia trebuie să se conducă, înainte de orice, după interesul superior al copilului.

Drept urmare, a indicat că stabilirea unei pensii de întreţinere în cuantum minim, conform informaţiilor oficiale de la Biroul Naţional de Statistică, pentru fiecare copil minor, este inechitabilă în raport cu reclamanta, căreia efectiv îi revine zilnic sarcina de îngrijire, educare, creştere şi susţinere materială şi morală a copiilor comuni.

Pe baza acestor relatări expuse în motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Ivanov Tamara a solicitat a se încasa de la pârâtul Ivanov Gheorghi, în beneficiul său, pensia de întreţinere a copilului minor *****, născută la *****, în sumă bănească fixă, în mărime de 7000,00 lei lunar, începând cu data adresării în instanţa de judecată şi până la atingerea majoratului; pensia de întreţinere a copilului minor *****, născută la *****, în sumă bănească fixă, în mărime de 7000,00 lei lunar, începând cu data adresării în instanţa de judecată şi până la atingerea majoratului; pensia de întreţinere a copilului minor *****, născută la *****, în sumă bănească fixă, în mărime de 6000,00 lei lunar, începând cu data adresării în instanţa de judecată şi până la atingerea majoratului.

Subsidiar să fie încasate din contul pârâtului Ivanov Gheorghi, în beneficiul reclamantei, toate cheltuielile de judecată.

În şedinţa de judecată, reprezentantul reclamantei, avocatul Lefter Aurel, a pledat pentru admiterea acţiunii, preluând argumentele expuse în cererea de chemare în judecată.

Reclamanta Ivanov Tamara, în cadrul şedinţei de judecată, a declarat că s-a căsătorit cu Ivanov Gheorghi în anul 2009. Din prima naştere s-au născut gemenele, iar, întrucât situaţia în familie era una foarte grea, a hotărât să lase copiii acasă, pe când aveau un an şi trei săptămâni, şi să se angajeze pentru a face faţă cheltuielilor existente în familie. A explicat că, pe parcurs, a învăţat bine lucrul şi a deschis o companie. Ulterior, în familia lor a mai apărut un copil, împreună cu care, deşi era mic, se deplasa după marfă pentru a menţine afacerea deschisă. A menţionat că s-a implicat mereu, pentru ca toate greutăţile să nu fie puse doar pe umerii soţului. După divorţul dintre ea şi Gheorghi au apărut mai multe certuri, iar ura manifestată de acesta faţă de ea, în opinia reclamantei, se răsfrânge şi asupra copiilor, prin faptul că nu le oferă cele de care au nevoie. A declarat că pârâtul consideră că, dacă ea are afacerea sa, înseamnă că are de unde să întreţină copiii, însă compania nu aduce mereu profit pentru a putea acoperi toate cheltuielile. A relatat că fetele au crescut, iar cheltuielile sunt mult mai mari. A mai declarat că, la momentul divorţului, a hotărât să nu încaseze de la pârât pensia pentru întreţinerea copiilor, însă acesta nu se implică, cheltuielile au crescut, iar situaţia i-a devenit mai dificilă. A menţionat că fetele îl sună pe tatăl lor şi îi cer ajutor, iar acesta le spune mereu că nu poate, motivând lipsa mijloacelor financiare, fapt pentru care fetele au ajuns să creadă că nu îi pasă de ele. La întrebările instanţei, reclamanta a declarat că venitul său lunar este de aproximativ 14.000 lei. A explicat că, potrivit unui calcul lunar, cheltuielile pentru întreţinerea fetelor au ajuns şi la 16.000 lei. A precizat că, la moment, nu poate acorda copiilor lunar suma de 20.000 lei, pentru a fi în cotă egală cu suma solicitată de la pârât. A declarat că cheltuielile lunare pentru întreţinerea fetelor sunt destinate alimentaţiei, îmbrăcămintei, igienei şi altor necesităţi. De asemenea, a menţionat că, de la divorţ şi până în prezent, Ivanov Gheorghi a contribuit foarte puţin la întreţinerea copiilor şi doar la insistenţa sa. La întrebările pârâtului, reclamanta a declarat că, în luna august, acesta i-a oferit suma de 3.000 lei pentru pregătirea fetelor pentru şcoală şi că rechizitele şcolare au fost procurate de pârât, fără a cunoaşte suma exactă cheltuită de acesta.

2. *Obiecţiile părţii pârâte:*

Pârâtul Ivanov Gheorghi a declarat că, personal, atunci când a avut posibilitate, a dat bani pentru copii, uneori mai mult, alteori mai puţin. A menţionat că, de exemplu, în luna august a cheltuit pentru copii în jur de 6.000 lei. A relatat că nu este de acord cu cele afirmate de Ivanov Tamara, menţionând că aceasta, fiind mamă, i-a alungat pe copii de acasă, iar unul dintre copii nu locuieşte acasă, pe perioada verii copiii nefiind cu ea. A solicitat ca aceste circumstanţe să fie luate în considerare. El a declarat că salariul său este oficial, alte venituri nu are şi, cu ce poate, ajută copiii. A menţionat că la deschiderea afacerii reclamantei s-a implicat şi el, iar după divorţ nu a cerut nimic de la aceasta, spunându-i că totul îi rămâne ei. A subliniat că trebuie să existe respect unul faţă de celălalt şi ca reclamanta să nu învrăjbească fetele împotriva sa. La întrebările reprezentantului reclamantei, a declarat că a rămas totul, tot ce s-a investit în casă şi magazin, că el nu a cerut nimic şi că a existat o înţelegere ca reclamanta să lase totul pentru copii şi să nu achite pensia pentru întreţinerea copiilor, iar el să ajute copiii cum poate, când mai mult, când mai puţin. De asemenea, a declarat că nu are dovezi care să demonstreze cum s-a implicat la întreţinerea copiilor, întrucât nu a strâns toate cecurile. A menţionat că au fost luni când le dădea copiilor câte o mie de lei şi luni când dădea mai mult, însă nu poate spune exact cât. Totodată, la întrebările reclamantei a declarat că telefonul a fost procurat din banii copiilor, din alocaţia primită din România, că pentru cursul de manichiură a achitat în jumătate, iar pentru contractul cu Colegiul Alexandrei nu a achitat nimic, urmând să achite atunci când va vedea un cec.

3. *Alţi participanţi la proces* în prezenta cauză civilă nu au fost.

4. *Circumstanţele cauzei constatate de instanţă:*

Obiectul prezentului litigiu face parte din categoria litigiilor de familie, având ca obiect încasarea pensiei de întreţinere pentru copiii minori.

În şedinţa de judecată s-a constatat că, prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul central, din 1 aprilie 2024, s-a desfăcut căsătoria înregistrată la data de 21 martie 2009 cu nr. 21 de Primăria comunei Paşcani, raionul Criuleni, încheiată între Ivanov Gheorghi şi Ivanov Tamara, şi s-a determinat domiciliul copiilor minori: fiica *****, născută la *****, fiica *****, născută la *****, şi fiica *****, născută la *****, la domiciliul mamei, Ivanov Tamara.

Potrivit certificatelor de naştere ale copiilor minori *****, născută la *****, *****, născută la *****, şi *****, născută la *****, rezultă că tatăl copiilor este pârâtul Ivanov Gheorghi.

Totodată, din anexa la contractul de furnizare a serviciilor de comunicaţii electronice accesibile publicului şi din bonul de primire-predare din 3 mai 2025 rezultă că reclamanta Ivanov Tamara a procurat, cu achitare în rate, un telefon mobil de model iPhone 16 Pro, la preţul de 25 200,00 lei, în 24 de rate a câte 1 050,00 lei.

Pârâtul Ivanov Gheorghi, la rândul său, a prezentat instanţei de judecată certificatul eliberat de SRL „BICOMPLEX-CONSTRUCT” la data de 1 octombrie 2025, potrivit căruia se confirmă că Ivanov Gheorghi este angajatul SRL „BICOMPLEX-CONSTRUCT” şi ocupă funcţia de şef secţie comerţ, conform contractului individual de muncă nr. 139 din 01.04.2014, pe perioadă nedeterminată, cu salariul de funcţie în sumă de 9 000,00 lei.

5. *Probele pe care se întemeiază concluzia instanţei:*

Instanţa îşi întemeiază concluziile pe următoarele probe administrate în cauză:

- Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul central, din 1 aprilie 2024 (f.d.10), din care rezultă desfacerea căsătoriei dintre Ivanov Gheorghi şi Ivanov Tamara, încheiată la data de 21 martie 2009 la Primăria comunei Paşcani, raionul *****, şi înregistrată în registrul actelor de stare civilă la nr. 21, precum şi stabilirea domiciliului copiilor minori: fiica *****, născută la *****, fiica *****, născută la *****, şi fiica *****, născută la *****, la domiciliul mamei, Ivanov Tamara.

- Certificatul de naştere s*****, eliberat la data de 20 octombrie 2009 (f.d.13), din care rezultă că părinţii copilului minor *****, născută la *****, sunt pârâtul Ivanov Gheorghi şi reclamanta Ivanov Tamara.

- Certificatul de naştere *****, eliberat la data de 20 octombrie 2009 (f.d.14), din care rezultă că părinţii copilului minor *****, născută la *****, sunt pârâtul Ivanov Gheorghi şi reclamanta Ivanov Tamara.

- Certificatul de naştere seria *****, eliberat la data de 7 iulie 2017 (f.d.15), din care rezultă că părinţii copilului minor *****, născută la *****, sunt pârâtul Ivanov Gheorghi şi reclamanta Ivanov Tamara.

- Confirmarea de achitare a notei de plată din 7 august 2025, cu seria/nr. A 00 6804 8361 5612, care demonstrează că Ivanov Tamara a suportat cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de timbru în sumă de 200 lei (f.d.4).

– Certificatul eliberat de SRL „BICOMPLEX-CONSTRUCT” la data de 1 octombrie 2025 (f.d.5), potrivit căruia se confirmă că Ivanov Gheorghi este angajat al SRL „BICOMPLEX-CONSTRUCT” şi ocupă funcţia de şef secţie comerţ, în temeiul contractului individual de muncă nr. 139 din 01.04.2014, încheiat pe perioadă nedeterminată, cu salariul de funcţie în sumă de 9 000,00 lei.

6. <u>Argumentele privind respingerea unor probe</u>:

Instanţa, în conformitate cu art. 130 alin. (1)–(4) Cod de procedură civilă, apreciază probele administrate după intima sa convingere, în baza cercetării complete, obiective şi nemijlocite a acestora, sub aspectul pertinenţei, admisibilităţii, veridicităţii şi utilităţii lor pentru soluţionarea cauzei.

Referitor la anexa la contractul de furnizare a serviciilor de comunicaţii electronice accesibile publicului şi bonul de primire-predare din 3 mai 2025 (f.d.16–17), din care rezultă achiziţionarea de către reclamantă, cu achitare în rate, a unui telefon mobil de model iPhone 16 Pro, la preţul de 25 200,00 lei, instanţa constată următoarele.

Potrivit art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probele trebuie să servească la constatarea circumstanţelor care justifică pretenţiile deduse judecăţii. Totodată, conform art. 121 Cod de procedură civilă, instanţa reţine spre examinare numai probele pertinente, adică acele probe care confirmă sau infirmă circumstanţe relevante pentru justa soluţionare a cauzei.

În speţă, obiectul litigiului îl constituie stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori, determinată potrivit prevederilor Codului familiei, în funcţie de necesităţile reale şi rezonabile ale copiilor, precum şi de posibilităţile materiale ale părinţilor.

Instanţa reţine că documentele ce atestă procurarea telefonului mobil confirmă suportarea de către reclamantă a unei cheltuieli concrete, însă nu probează caracterul necesar, indispensabil şi proporţional al acestei cheltuieli pentru asigurarea întreţinerii copiilor minori, în sensul art. 75 şi art. 76 din Codul familiei.

Cheltuiala respectivă, raportată la natura bunului achiziţionat, la valoarea acestuia şi la destinaţia sa, *are un caracter preponderent opţional şi ţine de opţiunea personală a reclamantei privind nivelul şi forma de consum*, neputând fi calificată drept o cheltuială strict necesară pentru asigurarea alimentaţiei, îmbrăcămintei, educaţiei sau sănătăţii copiilor minori.

În acest context, instanţa subliniază că obligaţia legală de întreţinere a copiilor nu implică automat suportarea de către pârât a tuturor cheltuielilor efectuate unilateral de celălalt părinte, ci doar a acelora care sunt justificate obiectiv prin necesităţile reale ale copilului şi sunt proporţionale cu scopul întreţinerii, astfel cum rezultă din finalitatea instituţiei pensiei de întreţinere.

Prin urmare, în temeiul art. 130 alin. (3) şi (4) Cod de procedură civilă, instanţa apreciază că proba menţionată are o valoare probatorie limitată în raport cu obiectul litigiului şi nu poate constitui temei pentru determinarea cuantumului pensiei de întreţinere în condiţiile solicitate de reclamantă.

În consecinţă, instanţa reţine proba ca admisibilă sub aspect formal, însă o înlătură de la fundamentarea concluziilor sale privind cuantumul pensiei de întreţinere, întrucât aceasta nu este concludentă şi utilă pentru soluţionarea justă a cauzei.

7. <u>Legile de care se călăuzeşte instanţa şi admisibilitatea acţiunii:</u>

Examinând materialele dosarului în ansamblul lor şi în coroborare cu normele de drept aplicabile raportului juridic litigios, instanţa apreciază că acţiunea reclamantei Ivanov Tamara, reprezentată de avocatul Lefter Aurel, înaintată împotriva pârâtului Ivanov Gheorghi, *urmează a fi admisă parţial*, din considerentele ce succed.

Art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă: *”Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime”.*

Art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă: ” *(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel”.*

”(2) Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate”.

Art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă: *”Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege”.*

Art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă: ”*La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii”.*

Art. 239 Codul de procedură civilă: *”Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”.*

În contextul normelor remarcate supra, instanţa mai notează că, potrivit art. 2 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă: *”(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanţele judecătoreşti de drept comun este stabilită de Constituţia Republicii Moldova, de hotărârile şi deciziile Curţii Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curţii Constituţionale, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispoziţiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova şi prezentului cod”.*

”(3) Dacă prin tratatul internaţional la care Republica Moldova este parte sânt stabilite alte norme decât cele prevăzute de legislaţia procedurală civilă a Republicii Moldova, se aplică normele tratatului internaţional dacă din acesta nu rezultă că pentru aplicarea lor este necesară adoptarea unei legi naţionale”.

Potrivit art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, care prevede că: *”Ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia”.*

În aceeaşi manieră, art.18 alin.(1) din Convenţia internaţională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, instituie că: *”Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului”.*

Potrivit art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989: *”În toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala”.*

Art.27 alin.(2) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989: *”Părinţilor şi oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare în vederea dezvoltării copilului”.*

În aceeaşi logică normativă, instanţa se conduce de prevederile art. 58 alin. (1); (2) din Codul familiei, potrivit cărora: *”(1) Părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.*

(2) Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil".

Concomitent, şi art.60 alin.(1), (2) Codul familiei, care instituie că: *"(1) Părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat.*

(2) Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane".

Potrivit art.74 alin.(1) şi (3) Codul familiei: *"(1) Părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.*

(3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale".

Potrivit art. 75 alin. (1) Codul familiei: *"Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii".*

Potrivit art. 76 Codul familiei: *"(1) În cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.*

(2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art. 108 şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului".

Generalizând raţionamentele juridice ce rezultă din normele internaţionale şi cele naţionale invocate mai sus, instanţa reţine că ambii părinţi poartă, în egală măsură, răspunderea principală pentru asigurarea dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale şi sociale a copilului, cu prioritate în raport cu interesul superior al acestuia.

Într-o altă formulare, normele de drept naţionale şi internaţionale consacră raţionamentul potrivit căruia răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale revine ambilor părinţi, care, indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei, trebuie să se conducă, înainte de orice, de interesul superior al copilului.

Totodată, fiecărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine, în primul rând, responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Instanţa subliniază că, obligaţia legală de întreţinere dintre părinţi şi copii este trasată de unele particularităţi definitorii, care îi caracterizează înţelesul şi natura acestei obligaţii. Una din aceste particularităţi este *starea de nevoie a copilului minor,* care este considerat astfel până în momentul dobândirii capacităţii depline de exerciţiu, adică cu survenirea vârstei de 18 ani sau datorită emancipării.

Spre deosebire de regula de drept comun, conform căreia cel aflat în stare de nevoie determinată de incapacitatea sa de a munci este îndrituit la întreţinere, legiuitorul stabileşte în mod expres dreptul la întreţinere al descendentului minor, *oricare ar fi pricina nevoii în care se află*. În consecinţă, singura cerinţă impusă descendentului minor este starea de nevoie, iar aceasta este prezumată *iures tantum* pe toată durata minorităţii.

Transpunând cadrul normativ citat supra, la cazul din speţă, mai exact la conţinutul mijloacelor probatorii administrate de partea reclamantă, instanţa conchide că pârâtul Ivanov Gheorghi are obligaţia de tată faţă de copiii minori *****, ***** şi *****, ceea ce lasă de apreciat şi este necesar de a obliga tatăl copiilor să participe la întreţinerea acestora, pentru a asigura suficient *dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală* a copiilor minori.

Astfel, la pronunţarea prezentei hotărâri, instanţa se va călăuzi de principiul consacrat în Convenţie, în conformitate cu care, ambii părinţi sunt obligaţi să participe la întreţinerea copiilor minori, iar, în primul rând, se va ţine cont şi va prevala interesele superioare ale minorelor, cât şi de sarcina părintelui, la caz, reclamantei Ivanov Tamara, în grija căreia se află copiii minori.

Distinct de cele stabilite supra, instanţa de judecată subliniază că, copiii comuni ai părţilor, minorele *****, ***** şi *****, domiciliază şi se află la educaţia permanentă a mamei lor, Ivanov Tamara.

Astfel, părintele cu care locuieşte copilul minor este primul care cunoaşte despre necesităţile acestuia, respectiv, este primul care asigură îndeplinirea lor.

În prezenţa condiţiilor decelate supra, instanţa concluzionează că reclamanta, în calitatea sa de părinte cu care domiciliază copiii, suportă cheltuieli imprevizibile, prompte, precum şi oferă timpul necesar pentru îngrijirea fiecărui copil, ceea ce se apreciază de către instanţa de judecată că, în speţă, anume mama, Ivanov Tamara - este cea care participă la educaţia, creşterea şi dezvoltarea permanentă a copiilor minori *****, ***** şi *****, şi ca urmare cunoaşte din prima sursă spectrul necesităţilor de dezvoltare ale copiilor minori.

Potrivit susţinerilor reclamantei Ivanov Tamara, pârâtul Ivanov Gheorghi nu participă la întreţinerea copiilor minori comuni, eschivându-se de la executarea obligaţiei legale de întreţinere, iar lipsa contribuţiei acestuia este resimţită în mod direct de reclamantă. Totodată, reclamanta afirmă că nivelul de trai actual, caracterizat prin creşterea considerabilă a preţurilor la bunurile şi serviciile de primă necesitate, precum şi prin majorarea ratei inflaţiei, impune stabilirea unei pensii de întreţinere în cuantum care să corespundă necesităţilor reale ale copiilor minori.

Sub acest aspect, instanţa constată că, în susţinerea pretenţiilor privind *cuantumul concret* al cheltuielilor lunare suportate pentru întreţinerea copiilor minori, reclamanta nu a administrat probe concludente care să permită determinarea exactă a valorii acestora. Lipsa unor asemenea

probe nu înlătură însă prezumţia legală a existenţei *necesităţilor reale şi obiective ale copiilor minori*, care decurge din însăşi starea de minoritate şi din vârsta acestora, ci împiedică doar stabilirea pensiei de întreţinere într-un cuantum fix, astfel cum a fost solicitat.

De asemenea, nu au fost prezentate înscrisuri sau alte mijloace de probă din care să rezulte frecventarea de către minori a unor cercuri de activităţi, careva cursuri ori alte activităţi care ar genera cheltuieli suplimentare relevante pentru stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, reclamanta limitându-se la expuneri de ordin general şi narativ în cuprinsul cererii de chemare în judecată.

Totodată, instanţa reţine că raporturile deduse judecăţii se circumscriu domeniului dreptului familiei, fiind guvernate de norme speciale care reglementează relaţiile personale nepatrimoniale şi patrimoniale dintre membrii familiei, izvorâte din căsătorie, rudenie şi alte raporturi asimilate de lege, având ca finalitate ocrotirea interesului superior al copilului şi asigurarea unei dezvoltări armonioase a acestuia.

În acest context, instanţa subliniază că subiecte ale raporturilor juridice de dreptul familiei sunt persoanele fizice participante la aceste relaţii, iar exercitarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor ce decurg din acestea trebuie realizate cu bună-credinţă şi în limitele stabilite de lege.

În speţă, instanţa reţine că părţile sunt persoane fizice participante la raporturi juridice de dreptul familiei, având calitatea de părinţi ai copiilor minori comuni. Această calitate juridică este reglementată de Codul familiei şi generează drepturi şi obligaţii corelative, izvorâte din raportul de filiaţie.

Participarea unei persoane la raporturile juridice familiale presupune existenţa capacităţii juridice familiale, care, asemenea capacităţii juridice civile, este alcătuită din capacitatea de folosinţă şi capacitatea de exerciţiu. În calitate de părinţi, atât reclamanta, cât şi pârâtul dispun de capacitate de folosinţă în dreptul familiei, constând în aptitudinea de a avea drepturi şi obligaţii familiale, inclusiv obligaţii patrimoniale faţă de copiii minori.

Totodată, părţile dispun de capacitate de exerciţiu deplină, în sensul art. 26 Cod civil, având aptitudinea de a dobândi şi exercita prin fapta proprie drepturi subiective şi de a-şi asuma şi executa obligaţii familiale. Această capacitate se manifestă, în dreptul familiei, inclusiv prin realizarea obligaţiei legale de întreţinere a copiilor minori.

Instanţa subliniază că actele juridice familiale au, prin natura lor, un caracter preponderent personal, iar obligaţia de întreţinere dintre părinţi şi copii decurge direct din lege, neputând fi înlăturată sau limitată prin voinţa unilaterală a părintelui obligat. Această obligaţie este reglementată expres de Codul familiei, Titlul IV, Capitolul 12, „Obligaţia de întreţinere dintre părinţi şi copii”, şi incumbă ambilor părinţi, în mod egal, în raport cu posibilităţile lor materiale şi cu necesităţile reale ale copiilor.

De notat, că oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Aşa cum s-a enunţat supra, în raporturile dintre părinţi şi copiii lor minori, obligaţia legală de întreţinere are ca obiect asigurarea mijloacelor pentru educarea, învăţătura şi pregătirea lor profesională, ori doar în asemenea cazuri educaţia primită va promova cultura sa generală şi îi va da putinţă să-şi dezvolte, în condiţii egale, aptitudinile, judecata individuală şi simţul răspunderii morale şi sociale şi să devină un membru util al societăţii.

Dreptul copilului la educaţie este asigurat prin faptul că legislaţia impune părinţilor acest drept ca o obligaţie, iar în cazul lipsei părinţilor dreptul la educaţie este asigurat de către autoritatea tutelară.

Asigurarea acestor cheltuieli este pusă pe seama părinţilor, care au obligaţia de întreţinere, reglementată de legislaţie.

În mod obişnuit, părinţii asigură copiii în limita mijloacelor financiare de care dispun în mod benevol. În caz că întreţinerea nu este prestată benevol, părinţii sunt impuşi la plata întreţinerii.

În esenţă, acesta este cel mai principal drept patrimonial al copilului - dreptul de a primi întreţinerea de la părinţii săi.

Or, a întreţine o persoană înseamnă a-i asigura existenţa. Obligaţia de întreţinere are ca obiect prestarea a tot ceea ce este necesar traiului: alimente, locuinţă, îmbrăcăminte, medicamente, îngrijirea sănătăţii, care toate la un loc formează cuprinsul noţiunii de întreţinere în înţelesul ei general. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri a instanţei judecătoreşti..

În speţă, se reţine că perioada de întreţinere fiind una determinată, deoarece întreţinerea dată este o obligaţie prevăzută de lege, iar această perioadă determinată stabilită de lege, prin care debitorii obligaţiei de întreţinere sunt părinţii, iar creditorii întreţinerii date sunt copiii acestora de vârstă minoră şi durează până la vârsta de 18 ani a copiilor.

Respectiv, pe tot parcursul perioadei date, debitorii obligaţiei de întreţinere sunt datori să ofere grija şi întreţinerea cuvenită copiilor lor, care sunt exemplificate prin acordarea de către primii a suportului material şi spiritual necesar unei dezvoltări normale şi menţinerii unei bune stări a sănătăţii.

Părinţii sânt reprezentanţii legali ai copiilor lor şi acţionează în numele lor în relaţiile cu toate persoanele fizice şi juridice, inclusiv în autorităţile administraţiei publice şi instanţele judecătoreşti, fără a avea nevoie de împuterniciri special.

Totodată, la soluţionarea litigiilor cu privire la încasarea pensiei de întreţinere a minorului, instanţele de judecată urmează a ţine cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art.3 alin. (1) din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie, precum şi de *proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere* pentru fiecare copil în parte.

În acord cu concluziile expuse supra şi având în vedere probele pertinente cercetate şi administrate la dosar, instanţa de judecată consideră că cerinţa reclamantei Ivanov Tamara

privind stabilirea pensiei de întreţinere pentru copiii minori *****, născută la *****, şi *****, născută la *****, în cuantum de câte 7 000,00 lei lunar pentru fiecare copil, precum şi pentru copilul minor *****, născută la *****, în cuantum de 6 000,00 lei lunar, respectiv în total 20 000,00 lei lunar, prin încasarea de la pârâtul Ivanov Gheorghi, în beneficiul reclamantei, nu poate fi admisă în cuantumul pretins. Instanţa reiterează aici faptul că, potrivit art. 58 din Codul familiei, ambii părinţi au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, iar obligaţia de întreţinere trebuie stabilită în mod proporţional cu posibilităţile reale ale acestora.

Astfel, la evaluarea solicitării reclamantei de stabilire a pensiei de întreţinere în sume băneşti fixe considerabile, instanţa face referire şi la prevederile Legii nr. 152 din 05.07.2012 privind minimul de existenţă. Potrivit art. 2 şi art. 3 din legea menţionată, minimul de existenţă reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi serviciilor necesare pentru satisfacerea necesităţilor principale şi menţinerea sănătăţii persoanei, având un caracter orientativ în aprecierea nivelului minim al condiţiilor de trai.

Instanţa constată că sumele solicitate de reclamantă pentru fiecare copil minor depăşesc semnificativ nivelul minimului de existenţă stabilit la nivel naţional, fără ca la dosar să fi fost administrate probe concludente care să justifice, în mod obiectiv, necesitatea unor asemenea cuantumuri fixe raportat la posibilităţile materiale ale pârâtului.

La aprecierea cuantumului pensiei de întreţinere ce urmează a fi stabilit, instanţa, aplicând principiul interesului superior al copilului şi principiul proporţionalităţii, la circumstanţele concrete ale cauzei, apreciază că stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere trebuie realizată prin raportare directă la veniturile efectiv dovedite ale pârâtului şi la necesităţile reale ale copiilor minori, *astfel cum acestea rezultă din probele administrate la dosar.*

În analiza modalităţii de stabilire a pensiei de întreţinere, instanţa porneşte de la caracterul de *regulă* al dispoziţiilor art. 75 alin. (1) din Codul familiei, potrivit cărora obligaţia de întreţinere se execută, de principiu, prin reţinerea unei cote din salariul şi/sau din alte venituri ale părintelui obligat. Stabilirea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă constituie o *excepţie*, strict şi limitativ reglementată de art. 76 din Codul familiei, fiind admisibilă doar în prezenţa unor circumstanţe obiective care fac inaplicabilă sau ineficientă executarea obligaţiei sub forma cotei procentuale.

Din interpretarea sistemică a art. 75 şi art. 76 din Codul familiei rezultă că legiuitorul a condiţionat aplicarea sumei băneşti fixe de existenţa unor situaţii precum lipsa veniturilor, caracterul neregulat ori fluctuant al acestora, perceperea veniturilor în natură sau existenţa unor împrejurări care ar face ca stabilirea pensiei sub formă de cotă să fie imposibilă, dificilă ori de natură să lezeze substanţial interesele uneia dintre părţi.

Raportând aceste exigenţe legale la circumstanţele concrete ale cauzei, instanţa constată că pârâtul Ivanov Gheorghi a făcut dovada realizării unor venituri salariale stabile şi previzibile, confirmate prin certificatul de salariu depus la dosar, înscris care nu a fost contestat sub aspectul autenticităţii sau veridicităţii sale. Existenţa unor asemenea venituri determinabile exclude, în mod obiectiv, incidenţa ipotezelor prevăzute de art. 76 alin. (1) din Codul familiei.

Totodată, instanţa reţine că reclamanta nu a demonstrat existenţa unor circumstanţe excepţionale din care să rezulte că aplicarea cotei legale din veniturile pârâtului ar fi imposibilă, dificilă sau ar aduce o atingere substanţială intereselor copiilor minori. Simpla invocare a majorării generale a costului vieţii sau a necesităţilor crescânde ale copiilor, în lipsa unui suport probator concret care să ateste un dezechilibru vădit între nevoile copiilor şi posibilităţile reale ale pârâtului, nu este de natură să justifice derogarea de la regula instituită de art. 75 din Codul familiei.

În aceste condiţii, instanţa apreciază că stabilirea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, astfel cum a fost solicitată de reclamantă, ar echivala cu aplicarea nejustificată a unei excepţii în afara cadrului normativ expres prevăzut de lege, fiind de natură să afecteze principiul proporţionalităţii care guvernează raportul dintre obligaţia de întreţinere şi capacitatea contributivă a părintelui obligat. Prin urmare, modalitatea de executare a obligaţiei de întreţinere urmează a fi stabilită prin aplicarea cotei legale asupra veniturilor salariale dovedite ale pârâtului, în conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul familiei.

Totodată, instanţa ţine cont de faptul că necesităţile copiilor minori sunt reale, actuale şi în creştere, având în vedere vârsta acestora, faptul că sunt eleve şi există cheltuieli aferente procesului de educaţie şi dezvoltare. Cu toate acestea, aceste necesităţi trebuie corelate cu posibilităţile reale ale ambilor părinţi, obligaţia de întreţinere neputând fi transferată exclusiv asupra pârâtului.

Instanţa reţine şi susţinerile formulate de reclamanta Ivanov Tamara în şedinţa de judecată, potrivit cărora aceasta realizează un venit lunar de aproximativ 14 000,00 lei şi nu este în măsură să contribuie, în mod egal cu pârâtul, la întreţinerea copiilor minori printr-un aport total de 20 000,00 lei lunar, astfel cum a solicitat prin cererea de chemare în judecată. Aceste declaraţii sunt relevante pentru aprecierea capacităţii contributive a reclamantei şi confirmă faptul că stabilirea pensiei de întreţinere trebuie analizată în contextul participării ambilor părinţi la întreţinerea copiilor, conform art. 58 şi art. 76 din Codul familiei.

Totodată, din dezbaterile purtate în şedinţa de judecată rezultă că pârâtul a acordat, pe parcursul timpului, anumite ajutoare materiale pentru copii, însă aceste contribuţii au avut un caracter sporadic şi neregulat, nefiind realizate într-un cuantum determinat şi constant, astfel încât nu pot fi asimilate executării integrale a obligaţiei legale de întreţinere. Această împrejurare infirmă, cel puţin parţial, susţinerea iniţială a reclamantei privind lipsa totală a oricărei contribuţii din partea pârâtului la întreţinerea copiilor minori, chiar dacă asemenea ajutoare nu au fost probate prin înscrisuri.

Instanţa constată însă că, în lipsa unor probe concrete privind cuantumul exact şi caracterul constant al acestor contribuţii, ele nu pot fi apreciate ca temei pentru stabilirea unui cuantum determinat al pensiei de întreţinere, ci doar ca element contextual în aprecierea conduitei părintelui obligat.

În ceea ce priveşte situaţia materială a pârâtului, instanţa reiterează că acesta a prezentat certificat de salariu, din care rezultă că deţine un salariu de funcţie în mărime de 9 000,00 lei lunar. Instanţa constată că salariul de funcţie reprezintă componenta de bază a remuneraţiei

salariale, astfel cum este stabilită prin contractul individual de muncă, fără a reflecta, în mod necesar, eventualele sporuri, adaosuri, prime sau alte plăţi cu caracter salarial.

Totodată, acest înscris constituie singura probă scrisă administrată în cauză cu privire la veniturile pârâtului. În lipsa unor probe suplimentare din care să rezulte cuantumul efectiv al veniturilor salariale realizate lunar ori existenţa unor venituri extra salariale, instanţa nu poate stabili în mod concret o valoare superioară celei dovedite şi nu poate întemeia concluzii pe simple prezumţii privind existenţa unor venituri nedeclarate.

În aceste condiţii, instanţa este ţinută să raporteze stabilirea obligaţiei de întreţinere la veniturile salariale dovedite, urmând ca modalitatea de încasare a pensiei de întreţinere în cotă parte, conform art. 75 din Codul familiei, să asigure adaptarea automată a cuantumului obligaţiei la eventualele variaţii ulterioare ale veniturilor efectiv realizate de pârât.

Prin urmare, având în vedere veniturile declarate ale ambilor părinţi, contribuţia efectivă, fie şi neregulată, a pârâtului la întreţinerea copiilor, precum şi principiul egalităţii obligaţiilor parentale, instanţa apreciază că soluţia legală şi proporţională este stabilirea pensiei de întreţinere prin aplicarea cotei legale din veniturile pârâtului, în conformitate cu art. 75 din Codul familiei, şi nu prin instituirea unei obligaţii fixe care ar depăşi capacitatea contributivă dovedită a acestuia şi ar încărca în mod disproporţionat raportul de întreţinere.

În acest context, pentru elocvenţa analizei juridice a speţei deduse judecăţii, instanţa a apreciat întinderea obligaţiei de întreţinere prin raportare la necesităţile reale ale copiilor, determinate de vârsta acestora, precum şi la posibilităţile materiale efective ale ambilor părinţi, astfel cum rezultă din probele administrate.

Copiii minori se află la vârstă şcolară, ceea ce presupune, în mod obiectiv, un ansamblu complex de necesităţi legate de alimentaţie, îmbrăcăminte, încălţăminte, educaţie, materiale didactice, acces la informaţie, îngrijire medicală şi alte cheltuieli inerente procesului de creştere şi dezvoltare. Aceste necesităţi sunt fireşti pentru această etapă de vârstă şi nu pot fi contestate, chiar dacă nu toate pot fi cuantificate prin înscrisuri concrete.

În aprecierea nivelului minim al acestor necesităţi, instanţa poate avea în vedere, cu titlu orientativ, datele statistice oficiale publicate de Biroul Naţional de Statistică pe site-ul www.statistica.md, potrivit cărora minimul de existenţă pentru copiii cu vârsta de 7–17 ani, pentru semestrul I al anului 2025, constituie suma de 3 363,5 lei, sumă care se împarte la doi pentru ambii părinţi. Aceste date însă, nu pot constitui, prin ele însele, un criteriu exclusiv sau determinant pentru stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere.

Având în vedere aceste circumstanţe, instanţa apreciază că stabilirea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă ar conduce la o sarcină rigidă şi disproporţionată în raport cu capacitatea contributivă dovedită a pârâtului, cu atât mai mult cu cât obligaţia de întreţinere incumbă ambilor părinţi, în mod egal, potrivit legii. În schimb, stabilirea pensiei de întreţinere în cotă parte din veniturile pârâtului, conform art. 75 din Codul familiei, permite realizarea unui echilibru just între necesităţile reale ale copiilor şi posibilităţile materiale efective ale părintelui obligat.

Instanţa subliniază că această modalitate de stabilire a pensiei de întreţinere *are avantajul adaptabilităţii*, întrucât cuantumul obligaţiei se ajustează automat în funcţie de veniturile efectiv realizate de pârât, inclusiv în ipoteza unor modificări ulterioare ale acestora, asigurând astfel caracterul efectiv, constant şi previzibil al întreţinerii. O asemenea soluţie răspunde în mod adecvat interesului superior al copiilor minori şi garantează o repartizare proporţională a sarcinii între ambii părinţi.

În considerarea aspectelor consemnate mai sus, instanţa reţine că, potrivit art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte este obligată să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale. În acest sens, instanţa constată că părţile au avut posibilitatea efectivă de a-şi exercita drepturile procedurale, fiind respectate principiile contradictorialităţii şi egalităţii părţilor, iar probele administrate au fost examinate în mod nemijlocit şi obiectiv.

Raportând aceste considerente la circumstanţele concrete ale cauzei, instanţa constată că din probele administrate rezultă că pârâtul Ivanov Gheorghi realizează venituri salariale stabile, dovedite prin certificatul de salariu anexat la dosar, circumstanţă care permite aplicarea regulii generale prevăzute de art. 75 alin. (1) din Codul familiei privind stabilirea pensiei de întreţinere în cotă parte din venit.

În aceste condiţii, instanţa apreciază că stabilirea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, în cuantumurile solicitate de reclamantă, nu este justificată, întrucât nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de art. 76 din Codul familiei pentru derogarea de la regula cotei-părţi. Totodată, cuantumul solicitat se dovedeşte a fi disproporţionat în raport cu posibilităţile materiale dovedite ale pârâtului şi cu obligaţia legală a ambilor părinţi de a contribui, în mod egal şi proporţional, la întreţinerea copiilor.

Prin urmare, instanţa va dispune stabilirea pensiei de întreţinere în sarcina pârâtului Ivanov Gheorghi, în beneficiul reclamantei Ivanov Tamara, pentru întreţinerea copiilor minori *****, ***** şi *****, în cotă de 1/2 din salariul şi/sau din alte venituri realizate de pârât, începând cu data adresării în instanţa de judecată şi până la atingerea vârstei de majorat de către copiii ***** şi *****, iar ulterior, în cotă de 1/4 din salariul şi/sau din alte venituri, până la atingerea vârstei de majorat de către copilul minor *****. În rest, pretenţiile reclamantei se apreciază ca fiind neîntemeiate

Cheltuieli judiciare.

Conform art. 82 Cod de procedură civilă: *”Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei”.*

La fel, instanţa de judecată reţine că prin Hotărârea Curţii Constituţionale nr.20 din 26.09.2024, în vigoare din 26.09.2024, textul ”Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023” şi textul ”şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul” a art.84 alin.(4) Cod de procedură civilă a fost declarat neconstituţional, iar până la operarea modificărilor de către legislative, instanţele de judecată sunt în drept de a dispune inclusiv compensarea acestei sume din contul părţii care a pierdut procesul.

Conform art.94 alin. (1) al Codului de procedură civilă*: "Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţi care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată".*

Lucrările dosarului confirmă că, la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamanta Ivanov Tamara a achitat taxa de timbru în sumă de 200,00 lei, fapt confirmat prin confirmarea de achitare a notei de plată din 7 august 2025, cu seria/nr. A 00 6804 8361 5612 (f.d.4).

Aşadar, din contul părţii pârâte Ivanov Gheorghi urmează a fi încasată, în beneficiul reclamantei Ivanov Tamara, cu titlu de recuperare a cheltuielilor de judecată, suma de 200,00 (două sute) lei, reprezentând taxa de timbru achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Potrivit art.87 alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă: *"Valoarea acţiunii se determină: c) din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere".*

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod de procedură civilă "*Scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023".*

Conform pct. 1.1.2. din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023, "*se scutesc de taxa de stat şi de taxa de timbru reclamanţii în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere".*

Prin efectul normei pre-citate, reclamanta a fost scutită de plata taxei de stat la înaintarea prezentei acţiuni.

Din sensul art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă urmează că, *"Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată".*

Având în vedere că pretenţiile reclamantei au fost admise doar în parte, instanţa, în temeiul art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, apreciază că taxa de stat de a cărei plată reclamanta a fost scutită urmează a fi încasată de la pârât proporţional părţii admise din acţiune, stabilind această proporţie în cuantum de 1 489,96 lei.

Generalizând aspectele de fapt şi de drept aplicabile speţei, instanţa reiterează că acţiunea reclamantei Ivanov Tamara este parţial întemeiată, şi urmează a fi admisă în parte, potrivit modului relatat în cele de mai sus.

Totodată, având în vedere pct.67 al Hotărârii Curţii Constituţionale nr.39 din 14 octombrie 2017 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) şi 38 alin.(4) lit. f) Cod de executare al Republicii Moldova, instanţa de judecată va dispune ca prezenta hotărâre, în partea plăţii pensiei de întreţinere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunţării.

În conformitate cu art.74; 75 al Codului familiei, art.98 alin.(1), 87 alin.(1) lit. c), 94 alin. (1), 236, 238 - 241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parţial acţiunea reclamantei.

Se încasează de la Ivanov Gheorghi IDNP: ***** în beneficiul lui Ivanov Tamara IDNP: *****, pensia pentru întreţinerea copiilor minori, *****, născută la 16.10.2009, *****, născută

la 16.10.2009, şi *****, născută la 24.05.2017, în mărime de 1/3 din salariu şi/sau alte venituri, lunar, începând cu data adresării în judecată – 14.08.2025, până la atingerea vârstei de majorat a fiicelor ***** şi *****, iar în continuare în mărime de ¼ din salariul şi/sau din alte venituri, lunar, până la atingerea vârstei de majorat a fiicei *****. În rest, cererea în partea încasării pensiei de întreţinere a copiilor minori în sumă bănească fixă de 20.000,00 lei, se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la Ivanov Gheorghi IDNP: ***** în beneficiul Statului taxa de stat de a cărei plată reclamanta a fost scutită la depunerea cererii în sumă de 1.489,96 lei (una mie patru sute optzeci şi nouă lei, 96 bani).

Se încasează de la Ivanov Gheorghi IDNP: ***** în beneficiul lui Ivanov Tamara IDNP: *****, cheltuielile de judecată compuse din plata taxei de timbru de 200,00 lei (două sute lei, 00 bani).

Hotărârea în vederea încasării pensiei pentru întreţinerea copiilor minori urmează a fi executată imediat la expirarea termenului de 15 zile pentru executarea benevolă, calculat de la data pronunţării prezentei hotărâri, în rest poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Criuleni, în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul /semnătura/ Romina Ţurcan

Copia justă
Confirmă judecătorul Romina Ţurcan